

Altrament, Wartburg i tothom deixa d'explicar el mètode de derivació del fr. *lambroissier* (> *lambrisier*): el silenci de Wartburg sembla donar a entendre (veg. el que diu a 109b25) que d'un derivat *lambruscare* (documentat només a la fi del S. XII, doncs pura llatinització de fantasia del mot romànic) podia descendir fonèticament *lambruissier* o *lambroissier*: enorme heretgia fonètica, car *sca* només dóna i pot donar *schie* (> *che*) en francès,⁵ *-uscar* en oc. i cat.

És clar, doncs, que cal postular un *LAMBRUSCIARE*,¹⁰ v., derivació ortodoxa segons les normes de la formació de mots del llatí vulgar. D'aquest ètimon llatí vulgar pot sortir també el cat. *llambroixar*. En rigor també fóra possible derivar *llambroix* d'aquest verb com a deverbals, i àdhuc derivar el verb de l'adjectiu **LAMBRUSCEUM* > *lambrois*, cat. *llambroix*. Fins i tot algú podria imaginar, tenint en compte que els artesans francesos foren sovint mestres de la nostra menestrelia, a l'Edat Mitjana que el verb català és manllevat del francès.

Tenint, però, en compte la gran antiguitat documental de l'oc. ant. *lambrois* i del cat. ant. *llambroix*, que és extraordinària envist l'escassetat de documentació dels mots tecnològics en la lexicografia històrica de les dues llengües meridionals, em sembla que aquesta darrera alternativa és ben poc versemblant; si algú allega que la manca de documentació del verb en occità medieval i en català antic (tanmateix hi ha la dada més antiga, de 1174, a Limoges), cal replicar-li que justament és aquella absència de treballs en lexicografia tecnològica, en les llengües del Migdia, la que ho explica tot: els testimonis copiosos del cat. *llambroix* i els seus manlleus hispànics, basten, en total, per a compensar-ho.

En definitiva, la meua impressió és que van existir tant la derivació verbal **LAMBRUSCIARE* com la nominal **LAMBRUSCEUM* i que l'una se sumà amb l'altra, reforçant-se mútuament fins a formar un robust tronc comú.

¹ Resten vagues els atansaments amb el ll. *laburnum* 'Cytisus laburnum' i amb un scr. *lambī* 'branca ufanosa', que hom relliga amb scr. *lāmbate* 'està penjant', perquè encara que aquest fos més ferm, la *-m* en aquest verb sànscrit té caràcter temàtic, sense pertànyer a l'arrel, i per tant no hi ha base per relacionar-hi la *m* del vulgar *lambrusca*. — ² Whatmough, *The Dialects of Anc. Gaul*, pp. 33, 28 i 29, porta un *rabuscula* que atribueix a glosses, interpretant-les com «vitis»: en un passatge sembla analitzar-lo com a gal, en un altre el qualifica de rètic, i en un altre suggereix que tingui *r* < *gr*. (insinuànt, doncs, sembla, que tingui germandat amb el fr. *grappe* > angl. *grapes* 'raïms', it. *rappa/grappa*). Però ¿hi ha gaire cosa de ferm en tot això? Si algunes d'aquestes coses fossin segures, seria cosa de pensar si de *rabuscula* sortí *labrusca* per metàtesi etc., però més aviat és versemblant que sigui viceversa; i, així com així, els mètodes de Whatmough, sempre poc crítics i tan audaçs, obliguen a mostrar-se escèptic, en espera de confirmació, i d'una exposi-

ció més clara i explícita, i no tan evasiva. — ³ També *alambrosiare* que testifica en un doc. b-llatí de Savoia de c. al S. xv (Bruchet, *Le château de Ripaille*) i *lambruscare* ja a Limoges el 1174, 109b21-22. — ⁴ Per exemple a Tortosa, BDC III, 101, *DAG*, però no menys a les Illes (*AlcM*) i al P. Val. (Martí Gadea, en el seu bon Vocabulari en seccions, p. 54). — ⁵ És almenys curiós que aquesta altra eina també sembla pendre l'origen d'un nom de podadora: *ramprun* RAMUM PRUNI probablement a traduir etimològicament 'mànec de tallar prunos', sigui que per aquest mot s'entengui la prunera de fruit, sigui l'esbarzerar (it. *pruno*, en part ll. PRUNUS, i les *Pruneres* de la nostra toponímia: *Cova de Pruneres*, prop dels cims de Montserrat, Sta. Bàrbara de Pruneres a l'Alta Garrotxa). — ⁶ Observem que ni tan sols el *lambru(s)chier* de Benoit de Ste. Maure i del Péan Gâtinais no donen testimoni gens segur d'una base *-sca-*: essent formes dialectals del normand antic, poden correspondre fonèticament a *-sca-* (cf. la meua etimologia del fr. *échouer* en DCEC ENJUAGAR, nota); altrament, formes isolades, que Wartburg posa en el capçal, seguint la seva mala habitud de cobrir tàcitament amb una forma ambigua, o d'aparença enganyosa, la seva mercaderia, tan sovint dolenta, fonèticament, quan no sap com explicar-se algunt punt crucial.

Llamec, llameca, llamenc, llamenqueria, V. llaminer
³⁰ *Llament, llamentar, V. lamentar Llamera, llamera, llamerol, castellanismes, derivats del cast. llama 'flama' Llami, llamic, llamícar, llamiija, llaminadura, llaminar, llaminejar, V. llaminer*

LLAMINER, derivat del ll. LAMBÈRE 'llepar': la via de formació probablement deu ser per mitjà d'un ll. vg. hispànic **LAMBINARE* 'donar força llepadetes, fer-se llepadits d'una cosa', d'on 'llepolejar-la': canviat en *llaminer* (que encara es conserva amb aquest sentit en parlars ribagorçans i aragonesos), se'n traqueren el freqüentatiu *llaminejar* (que l'ha reemplaçat), el substantiu *llaminadura* i l'adjectiu *llaminer*. □ 1.ª doc.: *llaminer*, fi S. XIII (Llull), *llaminejar* fi S. XIV (Eiximenis etc.).

«Dementra que los infants són pocs e hom los acustuma a menjar sovín pa untat e ast e les altres coses, s'acustumen los infants a ésser *laminers*: e con són grans esdevenen glots e manuguen tant e beven, que's sanfonen, e pequen per massa menjar e per massa boure», Llull, *Do. Pueril*, cap. 60 (Gili, 147.3). «Lo gat és *laminer* e ama massa lo peix», Eiximenis (*Regiment*, NCI., 89.29); «per tal se diu del hom aquell qui hom té per *laminer*, que ell ha la gorga francesa, ço és, lo gust fort inclinat a haver saboroses viandes, e volenter requer bons vins, e plasents tostemp», id. (*Terg*, 418); «seny de gustar --- lo golafre qui tostemp pença quant menjarà, no lo té manera en son menjar, en quantitat ne en qualitat, e va cercant specials sabors, e aquelles desija com a gran *laminer*, aytal usa mal de aquest seny», «la muyler pendràs,